

Vägledande principer vid biståndshandläggning enligt socialtjänstlagen inom omsorg och stöd

Munkfors kommun

Antagen i kommunstyrelsen 2019-10-14 § 123

I hjärtat av Värmland, längs Klarälven

Postadress
Box 13
684 21 Munkfors
kommunen@munkfors.se

Besöksadress
Smedsgatan 16
684 30 Munkfors
www.munkfors.se

Telefon
0563-54 10 00
Fax
0563-54 10 04

Bankgiro
111-8298

Org. nr.
212000-1801

1. Övergripande principer 3

- 1.1 Inledning 3
- 1.2 Skälig levnadsnivå 3
- 1.3 Kvalité 3
- 1.4 Syftet med riktlinjerna 4
- 1.5 Rätten till bistånd 4
- 1.6 Gemensamt hushåll 4
- 1.7 Vistelsekommun och bosättningskommun 4

2. Handläggning av ärende 5

- 2.1 Ansökan 5
- 2.2 Anmälan 5
- 2.3 Dokumentation 6
- 2.4 Utredning 6
- 2.5 KommunikERING 6
- 2.6 Bedömning/Mål 6
- 2.7 Beslut/underrättelse 6
- 2.8 Överklagan 7
- 2.9 Planering/Metod 7
- 2.10 Uppföljning 7
- 2.11 Omprövning 7

3. Allmänt om biståndsbeslut 7

- 3.1 Generell bedömning 7
- 3.2 Behovet av hemtjänst tillgodosett 8
- 3.3 Förenklad biståndshandläggning 8

4. Hemtjänst 8

- 4.1 Trygghetslarm 8
- 4.2 Matdistribution 9
- 4.3 Service 9
 - 4.3.1 Inköp 9
 - 4.3.2 Tvätt 9
 - 4.3.4 Frukost/matberedning/kvällsmat 10
 - 4.3.5 Apotek- post- och bankärenden samt sophantering 10
- 4.4 Omvårdnad 10
 - 4.4.1 Personligt och praktiskt 10
 - 4.4.2 Måltidsstöd(födointag) 11
 - 4.4.3 Tillsyn 11
- 4.5 Social- och fysisk aktivitet (social tid) 11
- 4.6 Avlösning i hemmet 11
- 4.7 Ledsagare 11

5. Dagverksamhet för personer med kognitiv funktionsnedsättning 12**6. Särskilt boende 12****7. Korttidsboende 13**

- 7.1 Avlösning 13
- 7.2 Växelvård 13
- 7.3 Korttidsplats/ medicinsk vård och rehabiliteringsplats 13
- 7.4 Vänteplats 14

8. Biståndbedömt trygghetsboende 14**9. Omvårdnad/vård i livets slutskede 14****10. Parboende 14**

I hjärtat av Värmland, längs Klarälven

Postadress
Box 13
684 21 Munkfors
kommunen@munkfors.se

Besöksadress
Smedsgatan 16
684 30 Munkfors
www.munkfors.se

Telefon
0563-54 10 00
Fax
0563-54 10 04

Bankgiro
111-8298

Org. nr.
212000-1801

1 ÖVERGRIPANDE PRINCIPER

1.1 Inledning

Riktlinjer är ett hjälpmedel för handläggare inom vård och omsorg vid bedömning av insatser inom vård och omsorg. Riktlinjerna har till syfte att se till att besluten blir rättsäkra och att handläggarna fattar besluten efter samma bedömningsgrunder. Funktionshindret kan vara socialt, fysiskt eller psykiskt. Det är socialtjänstlagen, socialnämndens riktlinjer och den enskildes behov som styr insatsen och dess omfattning. Syftet med insatserna är att den enskilde ska uppnå en skälig levnadsnivå. Den enskilde eller legal företrädare ansöker om den insats han/hon önskar, men det är inte önskemålet som avgör utan det är behoven som styr biståndet. Biståndsbesluten ska hålla hög rättssäkerhet och kvalitet, vilket görs genom bedömningsgrunderna som anges i riktlinjerna och genom uppföljning.

1.2 Skälig levnadsnivå

I socialtjänstlagen är inte innehållet i begreppet "livsföring i övrigt" preciserat, eftersom det omfattar en lång rad olika behov av stöd och hjälp, service, vård och omsorg. Behoven kan tillgodoses med olika insatser, som varierar utifrån såväl individuella förhållanden som tillgängliga resurser. Vad som omfattas av "livsföring i övrigt" är alla behov som en människa kan ha (förutom försörjningsstöd) och varierar från person till person. Den enskilde ska genom insatsen uppnå en skälig levnadsnivå utifrån de riktlinjer som socialnämnden antagit.

Ofta råder samstämmighet mellan socialnämnd och enskild om lämplig insats. Det finns ingen obegränsad frihet för den enskilde att välja sociala tjänster vilket innebär att kommunen, när likvärdiga insatser finns att tillgå, ges möjlighet att välja det billigaste alternativet. 4 kap 1 § SoL

1.3 Kvalité

Viktigt för en god kvalitet är bland annat följande:

- Varje insats ska utföras av flexibel och motiverad vård- och omsorgspersonal som tydligt vet sitt uppdrag och har respekt för den enskildes integritet och självbestämmande.
- Insatsen är biståndsbedömd och tidsbegränsad.
- Insatsen präglas av individuell utformning där den enskildes egna resurser tas tillvara, vilket ska framgå av genomförandeplanen.

God kvalitet i äldreomsorgen innebär att uppmärksamma behov av insatser som kan underlätta den dagliga livsföringen, ett uppdrag som både biståndshandläggare och baspersonal har. Den enskilde skall också ges inflytande över hur insatserna utformas. Det innebär att kommunen så långt som möjligt skall ta hänsyn till den enskildes självbestämmande, integritet och behov av trygghet när insatserna planeras. Om den enskilde samtycker kan det vara viktigt i kvalitetshänseende att även anhöriga deltar i vårdplaneringen och när det behövs erbjuda dem stöd i omvårdnaden. Kvaliteten inom vård och omsorg är beroende av en god samverkan med andra verksamheter t ex med sjukvården. En av de viktigaste förutsättningarna för god kvalitet är tillgången till personal med lämplig utbildning och kompetens samt ett tydligt och engagerat ledarskap. Ett gott bemötande kräver kunskap, lyhördhet och inlevelseförmåga.

Av kapitel 3, 6 § framgår att socialnämnden bör underlätta för en person att bo kvar hemma. Rätten till bistånd slås fast i SoL 4 kap. 1 §

I hjärtat av Värmland, längs Klarälven

Postadress
Box 13
684 21 Munkfors
kommunen@munkfors.se

Besöksadress
Smedsgatan 16
684 30 Munkfors
www.munkfors.se

Telefon
0563-54 10 00
Fax
0563-54 10 04

Bankgiro
111-8298

Org. nr.
212000-1801

Socialnämndens riktlinjer baseras på aktuell lagstiftning, föreskrifter och allmänna råd, rättspraxis samt lokala mål och ambitioner.

1.4 Syftet med riktlinjerna

- Ge information och en beskrivning av de insatser och tjänsteutbud som socialnämndens vård och omsorgsverksamhet erbjuder och vad Munkfors kommuns innevånare kan förväntas få för insatser i allmänhet inom vård och omsorg i kommunen.
- Vara en vägledning för handläggarna genom att beskriva vilka kriterier som generellt gäller för att en person ska beviljas en viss insats och i vilken omfattning biståndet vanligen beviljas.
- Bidra till enhetliga bedömningsgrunder för att garantera likställighet och rättssäkerhet för den enskilde.

Riktlinjerna innebär inte någon inskränkning i den enskildes möjligheter att få sin ansökan individuellt prövad. Det är alltså inte möjligt att avvisa en ansökan med motiveringen att kommunen inte tillhandahåller den specifika tjänsten. Varje ansökan ska utredas och varje beslut ska vara baserat på den enskildes individuella behov.

En övergripande målsättning är att insatserna ska anpassas efter den enskildes och där det är aktuellt den närståendes behov och förutsättningar samt syfta till att den enskilde kan klara sig självständigt så länge som möjligt. Alla beslut som fattas i ett ärende ska vara fokuserade på den enskildes behov och vara individuellt behovsprövade. Kvarboende innebär att den som vill ska kunna bo kvar i den egna bostaden med stöd av hemtjänst och/eller kompletterande insatser. Stödet till dem som vårdar en närstående är en av dessa insatser.

1.6 Rätten till bistånd (4 kap 1 § Sol)

Den enskilde har alltid ett eget ansvar för att klara sin försörjning och livsföring i övrigt. Det är först när den enskilde inte själv kan tillgodose sina behov, eller få dem tillgodosedda på annat sätt, som rätten till bistånd inträder. Vid prövning av biståndet för livsföring i övrigt får hänsyn inte tas till den enskildes ekonomiska förhållanden. Rätten att ta ut avgifter för biståndet regleras i 8 kap. SoL.

1.7 Gemensamt hushåll

Sammanboende äkta makar har enligt äktenskapsbalken 1 kap. 2 och 4 §§ en förpliktelse att bistå varandra med de sysslor som förekommer i ett hem. Detta innebär att makar har ett gemensamt ansvar för ekonomi och skötsel av hemmet, såsom tvätt, städning och inköp.

Någon omvårdnadsplikt finns inte inskriven i äktenskapsbalken och varje make avgör själv i vilken omfattning hon eller han vill hjälpa till. Denna bedömning gäller oavsett om det handlar om makar, partnerskap eller sammanboende. Myndiga barn har inte några lagliga skyldigheter att tillgodose föräldrars behov av vård och omsorg oavsett karaktär på hjälpen och kan inte ta del av föräldrarnas insatser.

1.8 Vistelsekommun och bosättningskommun

I socialtjänstlagen regleras bland annat vilken kommun som ska vara ansvarig för stöd och hjälp. Bosättningskommunen ansvarar för stöd- och hjälpinsatser oavsett om den enskilde vistas i bosättningskommunen eller tillfälligt i en annan kommun. Bosättningskommunen ansvarar även för utredning, beslut, kostnader samt beräkning av avgiftsutrymme i förhållande till förbehållsbelopp. Den enskilde betalar därför egenavgifter enligt 8 kap. SoL till bosättningskommunen. På bosättningskommunens begäran kan vistelsekommunen vara behjälplig med utredning och verkställighet.

I hjärtat av Värmland, längs Klarälven

Postadress
Box 13
684 21 Munkfors
kommunen@munkfors.se

Besöksadress
Smedsgatan 16
684 30 Munkfors
www.munkfors.se

Telefon
0563-54 10 00
Fax
0563-54 10 04

Bankgiro
111-8298

Org. nr.
212000-1801

Vid vistelse i annan kommun ansvarar vistelsekommunen endast för akuta situationer, dvs. att vidta de åtgärder som den akuta nödsituationen kräver och när den enskilde inte kan invänta insatser från bosättningskommunen/landstinget.

Av 2 a kap 3 § framgår att: "Om den enskilde är bosatt i en annan kommun än vistelsekommunen, ansvarar bosättningskommunen för det stöd och den hjälp som den enskilde behöver. Med bosättningskommun avses i detta kapitel

1. den kommun där den enskilde är stadigvarande bosatt, eller
2. om den enskilde är stadigvarande bosatt i en kommun men har sin starkaste anknytning till en annan kommun, den sistnämnda kommunen, eller
3. om den enskilde saknar stadigvarande bostad, den kommun till vilken han eller hon har sin starkaste anknytning."

Flyttning till annan kommun regleras i 2 a kap. 8-9 §§ SoL.

2. HANDLÄGGNING AV ÄRENDE

2.1 Ansökan

Ansökan kan göras muntligt och skriftligt genom besök, telefonkontakt, brev, fax eller e-post.

Vid anmälan om behov tas kontakt med den anmälan avser.

Vid ansökningar/anmälningar gällande omvårdnadsbehov och som bedöms brådskande(risk för att den enskilde lider skada exv. måltider, ta sig ur säng, klädsel, social svikt), görs hembesök samma dag. Vid ansökningar/anmälningar gällande behov av omvårdnad, som inte bedöms som brådskande (ingen risk för skada exv. dusch, städning), görs hembesök inom sju dagar.

Vid ansökningar/anmälningar om serviceinsatser (ex städ, tvätt, inköp), görs hembesök inom 14 dagar.

Ansökningsdatum är ärendets startdatum.

I ansökan ska så utförligt som möjligt anges vad ansökan avser.

Om den enskilde återtar ansökan dokumenteras detta som beslut, där ärendet avskrivs.

2.2 Anmälan

Vid anmälan dokumentera (enligt §15 FL och 4 kap 5§ Sol) följande:

- Vad anmälan avser
- Vem gjorde anmälan
- Datum för anmälan
- Namn och befattning på den som dokumenterar anmälan
- Datum för när anmälan dokumenteras

Om utredning inte inleds enligt 11 kap. 1 § SoL ska följande dokumenteras:

- Beslut om att utredning inte inleds
- Datum för ställningstagandet
- Motivering till ställningstagandet
- Namn och befattning på den person som gjort ställningstagandet

2.3 Dokumentation

Dokumentation följer hela processen från handläggning till verkställighet av ärendet:

Dokumentationen skall innehålla tillräcklig, väsentlig, korrekt och ändamålsenlig information.

Endast de uppgifter som har betydelse med hänsyn till verksamhetens art och det enskilda fallet behöver dokumenteras. I en utredning begränsas dokumentationen till vad som behövs för att göra en

I hjärtat av Värmland, längs Klarälven

Postadress
Box 13
684 21 Munkfors
kommunen@munkfors.se

Besöksadress
Smedsgatan 16
684 30 Munkfors
www.munkfors.se

Telefon
0563-54 10 00
Fax
0563-54 10 04

Bankgiro
111-8298

Org. nr.
212000-1801

riktig bedömning av ärendet och dess handläggning. I dokumentation som rör enskild ska det framgå varifrån uppgifterna kommer, vad som är faktiska omständigheter och vad som är bedömningar samt av vem och när det dokumenterats. Dokumentationen ska utformas med respekt för den enskildes integritet och får inte innehålla ovidkommande värdeomdömen av allmänt nedsättande eller kränkande karaktär.

2.4 Utredning

Biståndshandläggaren ansvarar för bokning av hembesök/vårdplanering och planering med samtliga berörda parter. Uppgifter i utredningen som ligger till grund för bedömning och beslut bör i första hand inhämtas från den sökande själv. En utredning får inte inledas mot den enskildes vilja.

Inhämtande av uppgifter, som är relevanta för utredningen kan ske från t ex närstående, distriktssköterska, arbetsterapeut, sjukgymnast, sjukhus eller hemtjänstpersonal. Den enskildes samtycke ska finnas för kontakter utanför den egna myndigheten.

Utredningen och bedömning ska vara så grundlig att hjälpbehovet kan bedömas av annan än handläggaren. Utredningen ska ges den omfattning att den kan leda till ett sakligt korrekt beslut. Språket ska vara lättbegripligt.

2.5 KommunikERING

Ett ärende får enligt 17 § FL inte avgöras utan att den som är sökande, klagande eller annan part har tagit del av utredningen eller underrättats om en uppgift som har tillförts ärendet genom någon annan samt har fått tillfälle att yttra sig över utredningen/uppgiften. KommunikERING ska alltid dokumenteras

Synpunkter från den enskilde skall vara inkommit inom 14 dagar från utskick. Om den enskilde anför rättelse av felaktigheter eller annan uppgift önskas ska detta föras in i ärendet. Handläggaren bedömer om de uppgifter som inkommer via kommunikeringen ska föranleda en annan bedömning.

2.6 Bedömning/Mål

Biståndshandläggaren gör en bedömning av den sökandes samlade behov utifrån fysiska, psykiska och sociala behov. Bedömningen ska grundas i gällande lagstiftning, socialstyrelsens föreskrifter och socialnämndens riktlinjer. Bedömningen bör innehålla resonemang om alternativa lösningar. Målet med insatserna ska beskrivas i bedömningen.

2.7 Beslut/Underrättelse

Beslutet tas i enlighet med gällande lagstiftning och socialnämndens riktlinjer.

Beslutet ska vara tidsbegränsat, med undantag för beslut om särskilt boende.

Beslutet ska utvisa vilket bistånd den enskilde erhållit samt biståndets omfattning. Beslutet ska innehålla det lagrum utifrån vilket beslutet fattats.

Den enskilde underrättas vid helt bifall om beslutet via ett beslutsmeddelande. Beslutsmeddelandet ska ge besked om vilka insatser den sökande beviljats, vilket lagrum beslutet fattats samt tidsbegränsningen av beslutet.

Vid helt eller delvis avslag underrättas den enskilde om beslutet genom att utredning och anvisning om överklagan skickas. Uppgifter om när, hur och av vem underrättelsen gjordes ska dokumenteras. Biståndshandläggaren har ansvar för att själv dokumentera eller meddela verkställaren att dokumentera i personbunden rapport i verkställigheten om avslut på brukarens egen begäran.

I hjärtat av Värmland, längs Klarälven

Postadress
Box 13
684 21 Munkfors
kommunen@munkfors.se

Besöksadress
Smedsgatan 16
684 30 Munkfors
www.munkfors.se

Telefon
0563-54 10 00
Fax
0563-54 10 04

Bankgiro
111-8298

Org. nr.
212000-1801

2.8 Överklagan

Skicka alltid med anvisning om överklagan som finns i verksamhetssystemet. Informera den enskilde vad överklagansmöjligheten innebär. Biståndshandläggare ska om det behövs vara den enskilde behjälplig med att skriva överklagan.

Handläggaren ansvarar för att ärendet med samtliga handlingar tillsammans med eget yttrande vidarebefordras till Förvaltningsrätten.

Om socialnämnden vill överklaga ett domslut ska besvären lämnas in till berörd förvaltningsdomstol snarast och senast inom tre veckor från doms/beslutsdatum. Ansökan om inhibition av förvaltningsdomstolens beslut ska handläggas skyndsamt. Vid enbart begäran om inhibition ska denna vara kammarrätten tillhanda inom en vecka efter delgivning.

2.9 Planering/Metod

Den enskilde ska informeras om att genomförandeplan kommer att göras tillsammans med kontaktpersonal. Genomförandeplanen ska beskriva hur beslutade insatser konkret ska genomföras.

Biståndshandläggaren gör en beställning i verksamhetssystemet på beslutade insatser och vidarebefordrar den till utförande enhet. Då nya insatser måste sättas in under samma dag och fullständig beställningsrapport enligt ovan inte hinner bli skriven så tas telefonkontakt med hemtjänstgruppen och preliminär beställningsrapport skickas.

Datum för uppföljning planeras in. Bevakning av det tidsbegränsade beslutet planeras in i verksamhetssystemet. Vid nytt ärende eller förändring av insatser skickar biståndshandläggaren en anmälan till avgiftshandläggare.

2.10 Uppföljning

Uppföljning sker kontinuerligt genom kontakter med yrkesutövare som är involverade i den enskildes omsorg och omvårdnad via teamträffar och ärendegenomgång. Uppföljning sker via kontakt med den enskilde genom telefonkontakt och/eller hembesök samt eventuellt kontakter med den enskildes närstående.

Uppföljningen dokumenteras i verksamhetssystemet. Om uppföljningen leder till ny ansökan så öppnas ny utredning. Behov av uppföljning bedöms under utredningen och planeras därefter.

Bevakning finns i verksamhetssystemet så att kontakt tas med den enskilde innan beslutet upphör för att höra om brukaren vill göra ny ansökan om fortsatt bistånd. Socialnämndens politiker granskar vissa utvalda utredningar och beslut kontinuerligt.

2.11 Omprövning

Omprövning ska ske när uppgifter framkommit som tyder på att felaktigt beslut fattats på grund av otillräckliga eller felaktiga grunder.

3. ALLMÄNT om biståndsbeslut

3.1 Generell bedömning

Insatser från hemtjänsten ges för att underlätta för den enskilde i den dagliga livsföringen och för att det ska kunna vara möjligt att bo kvar i det egna hemmet. Insatserna ska vara rehabiliterande och kompensande så att det stärker den enskildes egna resurser och möjligheter att leva ett självständigt liv. Insatserna ges till personer som på grund av fysiska, psykiska och/eller sociala funktionshinder behöver stöd och hjälp i den dagliga livsföringen.

Det kan vara behov av hjälp med toalettbesök, påklädning, matlagning, kommunikation och förflyttning. Behovet kan vara omfattande, vilket innebär att den enskilde i allmänhet har ett dagligt behov

I hjärtat av Värmland, längs Klarälven

Postadress
Box 13
684 21 Munkfors
kommunen@munkfors.se

Besöksadress
Smedsgatan 16
684 30 Munkfors
www.munkfors.se

Telefon
0563-54 10 00
Fax
0563-54 10 04

Bankgiro
111-8298

Org. nr.
212000-1801

av långvarigt eller upprepat stöd i olika situationer och miljöer. Ibland kan det dock behövas återkommande insatser av så speciell art att de trots mindre tidsåtgång är att betrakta som omfattande. En enskilds behov av stöd och service skall ske utifrån en sammanvägning av medicinska, sociala och psykologiska faktorer. För människor med flera funktionshinder måste den samlade effekten bedömas. Små men flera funktionshinder kan sammantaget förorsaka betydande svårigheter. Riktlinjerna anger vad socialnämnden i Munkfors kommun anser tillförsäkra den enskildes en skälig levnadsnivå. En individuell bedömning sker i varje enskilt ärende.

3.2 Behovet av hemtjänst tillgodosett

I följande situationer bedöms normalt behovet av hemtjänst tillgodosett.

- När den enskilde själv kan utföra insatsen.
- När annan person i hushållet utför insatserna åt honom/henne.
- När den enskilde genom alternativa insatser kan få behovet tillgodosett.
- När hjälpmedel kan kompensera nedsatt funktionsförmåga så att behovet blir tillgodosett.

Omvårdnad och service i ordinärt boende är indelade utifrån olika insatser där varje insats har preciserade moment som kan ingå i insatsen.

3.3 Förenklad biståndshandläggning

Målgrupp/behov

Om behovet är uppenbart av larm eller matdistribution kan en förenklad biståndsbedömning ske. Personer som omfattas av förenklad biståndshandläggning är personer 75 år och äldre.

Riktlinje

Syftet med förenklad biståndshandläggning är att den enskilde ska kunna söka hemtjänst för vissa insatser på ett förenklat sätt och därigenom få en mer tillgänglig omsorg. Förenklad biståndshandläggning är ett komplement till ordinarie biståndshandläggning. Förenklad biståndshandläggning gäller serviceinsatserna matdistribution och larm. Insatsernas omfattning följer kommunens riktlinjer.

Avgränsning

Ansökan om och behov av insats oftare än riktlinjer leder till ordinarie biståndshandläggning. Om den enskilde erhåller ytterligare insatser från hemtjänsten så upphör beslutet enligt förenklad biståndshandläggning.

4. HEMTJÄNST

4.1 Trygghetslarm

Målgrupp/Behov

Personbundna trygghetslarm är ett viktigt hjälpmedel för att öka tryggheten för den enskilde i bostaden.

Riktlinjer

Trygghetslarm kan beviljas den som riskerar hamna i situationer i hemmet där personen akut behöver tillkalla personal. Exempel på sådana situationer är när det är stor risk för fallolyckor, kräpstillstånd, problem med hjärta/lungor, risk för koma vid diabetes, svårigheter att hålla urin eller avföring, oro/otrygghet.

I hjärtat av Värmland, längs Klarälven

Postadress
Box 13
684 21 Munkfors
kommunen@munkfors.se

Besöksadress
Smedsgatan 16
684 30 Munkfors
www.munkfors.se

Telefon
0563-54 10 00
Fax
0563-54 10 04

Bankgiro
111-8298

Org. nr.
212000-1801

Avgränsning

Insatsen beviljas inte till personer som inte förstår eller förmår använda trygghetslarmet. Den som inte klarar av att hantera eller inte förstår innebörden med ett trygghetslarm kan få sina behov av trygghet tillgodosedda på annat sätt.

4.2 Matdistribution**Målgrupp/Behov**

Matdistribution kan beviljas den som inte själv kan tillaga mat.

Riktlinjer

För att beviljas matdistribution skall det finnas ett kontinuerligt behov, d v s 5-7 gånger/vecka, av att få maten distribuerad.

Avgränsning

Om den enskilde är sammanboende och lever under äktenskapsliknande förhållanden skall hänsyn tas till huruvida partnern kan tillgodose behovet av färdigställande av måltider.

4.3 Service**4.3.1 Inköp****Målgrupp/Behov**

Personer som saknar förmåga att själva klara inköp av dagligvaror.

Riktlinjer

Inköp beviljas normalt en gång per vecka i valfri affär i närmaste tätort.

Avgränsning

Bankärende utförs inte. Hänvisning sker till god man eller anhöriga/närstående.

4.3.2 Tvätt**Målgrupp/Behov**

Personer som saknar förmåga att själva klara av tvätt eller delar av tvätt och som behöver hjälp med att hålla kläder och sänglinne rena.

Riktlinjer

Tvätt utförs normalt varannan vecka och kan vid särskilda behov beviljas oftare.

4.3.3 Städning**Målgrupp/Behov**

Personer som inte har förmåga att själva klara städning eller delar av städning.

Riktlinjer

Städning utförs normalt en gång var tredje vecka. Städning inkluderar två valfria rum och kök upp till två timmar/tillfälle för ensamstående. Då makar/sambor båda beviljas städning är en skälig bostadsyta tre rum och kök. Om den enskilde klarar arbetsmoment som ingår i städningen tas hänsyn till detta vid beslutet.

Under två tillfällen på ett år kan städinsatsen bytas ut moment som invändig rengöring av frys och spisfläktfilter samt fönsterputsning och gardinbyte. Dessa moment ska rymmas inom ramen för beviljad insats vilket innebär att den enskilde får avstå viss del av ett städningstillfälle om man önskar något av dessa moment.

Avgränsning

Städning beviljas inte om sökanden är gift, sambo, lever i partnerskap och då andra samboende kan utföra städningen.

I hjärtat av Värmland, längs Klarälven

Postadress

Box 13
684 21 Munkfors
kommunen@munkfors.se

Besöksadress

Smedsgatan 16
684 30 Munkfors
www.munkfors.se

Telefon

0563-54 10 00
Fax
0563-54 10 04

Bankgiro

111-8298

Org. nr.

212000-1801

4.3.4 Frukost/matberedning/kvällsmat

Målgrupp/Behov

Personer som inte har förmåga att själva klara att duka fram och värma upp mat inför måltiden.

Riktlinjer

Beviljas när funktionsnedsättningen är så stor att den enskilde inte klarar iordningställande inför måltiden och då detta innebär risk för sämre mathållning.

Avgränsning

Innefattar ingen "matlagning".

4.3.3 Apotek- post- och bankärenden samt sophantering

Målgrupp/Behov

Personer som inte har förmåga att själva klara att utföra detta.

Riktlinjer

Beviljas när funktionsnedsättningen är så stor att den enskilde inte själv kan utföra uppgifterna.

Avgränsning

Apoteksärenden ska lösas genom dossystemet, när det gäller receptbelagda mediciner.

Bankärenden beviljas normalt inte.

4.4 Omvårdnad

4.4.1 Personligt och praktiskt

Målgrupp/Behov

Personer som saknar förmåga att själv klara sin personliga omvårdnad.

Riktlinjer

Personlig hygien.

Stöd i samband med daglig personlig hygien sker vanligtvis morgon och kväll i samband med uppstigning och sänggående.

På- och avklädning.

Stöd med daglig klädsel inkl. skor och ytterkläder.

Dusch

Insatsen utförs vanligtvis en gång per vecka. Möjlighet finns till flera duschtillfällen i veckan utifrån behov.

Toalettbestyr

Stöd i samband med toalettbesök/byte av inkontinensskydd sker vanligtvis vid planerade besök under dygnet.

Förflyttningar

Stöd ges i samband med förflyttningar. Förflyttning kan även innebära stöd och hjälp till och från stol och säng eller vändning i sängen och sker vanligtvis vid planerade besök under hela dygnet.

Bäddning

Stöd i samband med bäddning. Byte av sängkläder utförs vanligtvis varannan vecka.

Praktiska sysslor

Normalt fattas inget specifikt beslut, utan samordning sker med andra insatser.

Avgränsning

Husdjur.

Skötsel och/eller rastning av husdjur ingår normalt inte i skälighetsnivå i Munkfors kommun. I undantagsfall kan insatsen beviljas en begränsad tid i avvaktan på annan lösning. Avgränsningen gäller inte ledarhundar.

4.4.2 Måltidsstöd(födointag)

I hjärtat av Värmland, längs Klarälven

Postadress

Box 13
684 21 Munkfors
kommunen@munkfors.se

Besöksadress

Smedsgatan 16
684 30 Munkfors
www.munkfors.se

Telefon

0563-54 10 00
Fax
0563-54 10 04

Bankgiro

111-8298

Org. nr.

212000-1801

Målgrupp/Behov

Personer som saknar förmåga att själv klara sin dagliga måltidssituation på annat sätt och för att få ett tillräckligt dagligt näringsintag enligt Livsmedelsverkets rekommendationer.

Riktlinjer

Ges till personer som behöver stöd för att få en fungerande matsituation. Matberedning av huvudmål beviljas normalt en gång per dag, medan måltidsstöd kan beviljas vid flera tillfällen. Matdistribution beviljas ej för enskilda tillfällen och ska överstiga minst fem ggr/v.

Avgränsning

Person som inte kan tillgodose sitt näringsintag.

4.4.3 Tillsyn**Målgrupp/Behov**

Personer som har ett omfattande trygghetsbehov som inte kan tillgodoses genom andra insatser såsom trygghetslarm eller annan digital lösning.

Riktlinjer

Insatsen beviljas för att tillgodose trygghetsbehov i den enskildes bostad i det egna hemmet eller på särskilt boende.

4.5 Social- och fysisk aktivitet (social tid)**Målgrupp/Behov**

Personer som inte själv kan tillgodose sitt behov av social stimulans och/eller fysisk aktivitet.

Riktlinjer

Målsättningen med insatsen är bl. a. att utöka den enskildes möjlighet till sociala aktiviteter och eller att bibehålla alternativt förbättra den enskildes fysiska status. Insatsen beviljas i normalfallet med en halvtimme per vecka.

I bedömningen ska den enskildes övriga kontaktnät vägas in.

Avgränsning

Gångträning ordinerar av arbetsterapeut/sjukgymnast enligt HSL och beviljas inte som social aktivitet.

4.6 Avlösning i hemmet**Målgrupp/Behov**

Avlösning i hemmet syftar till att erbjuda anhöriga som vårdar sin närstående möjlighet att ha egen tid. Avlösning i hemmet beviljas den enskilde med omfattande och kontinuerligt omvårdnadsbehov vars anhörig med sina insatser bidrar till att den enskildes får ökad trygghet och kan bo kvar hemma längre. Det är den närstående som ansöker om insatsen.

Riktlinjer

Avlösning beviljas i hemmet vid behov upp till 10 tim. i månaden om ej annan likvärdig insats finns beviljad sedan tidigare. Insatsen utförs inte mellan 21.30 och 07.30. I bedömningen av antal timmar ska beaktas om behovet helt eller delvis tillgodoses av andra insatser exempelvis växelvård, dagverksamhet och Vid behov av avlösning på natten hänvisas i första hand till korttidsplats. Beslut om insatsen avlösning i hemmet anges i faktisk tid. Om behov finns för ökade insatser hänvisa till andra likvärdiga insatser eller annan boendeform.

Insatsen är kostnadsfri för den enskilde.

Avgränsning:

På andra tider än ovanstående betraktas behovet som omvårdnadsinsats och är avgiftsbelagd. Timmarna kan inte sparas från en månad till annan.

I hjärtat av Värmland, längs Klarälven

Postadress

Box 13
684 21 Munkfors
kommunen@munkfors.se

Besöksadress

Smedsgatan 16
684 30 Munkfors
www.munkfors.se

Telefon

0563-54 10 00
Fax
0563-54 10 04

Bankgiro

111-8298

Org. nr.

212000-1801

4.7 Ledsagare

Målgrupp/behov

Personer som har behov av ledsagarservice och inte kan få behovet tillgodosett på annat sätt.

Riktlinjer

Kan beviljas upp till 10 timmar per månad och utförs mellan 7.30-21.30.

Kommunens policy är att i första hand tillfråga anhöriga/närstående för ledsagning. Ledsagning kan bli aktuell när den enskilde behöver hjälp till och från, i undantagsfall under, besök på exempelvis sjukhus, vårdcentral, hos tandläkare, fotvårdsspecialist eller optiker.

Det finns situationer där ledsagning kan vara nödvändig för att den enskilde skall kunna ha en aktiv och meningsfull tillvaro i gemenskap med andra, som besök/deltagande vid social/kulturell aktivitet. Kan kombineras med insatsen social aktivitet.

Avgränsningar

Omvårdnad och medicinska insatser ingår inte i ledsagningen. Vid behov av assistans under ledsagning behövs en särskild/separat bedömning av behovet.

Timmarna kan inte sparas från en månad till annan.

5. DAGVERKSAMHET FÖR PERSONER MED KOGNITIV FUNKTIONS-NEDSÄTTNING

Målgrupp/Behov

Personer som har omfattande behov av social gemenskap och aktivering som inte kan tillgodoses i det egna hemmet med **demensliknande symtom**.

Riktlinjer

Beslut om plats på dagverksamhet kan beviljas under en tidsperiod upp till ett år. Förlängning av tiden kräver en ny biståndsbedömning och ett nytt beslut.

Verksamheten är endast avsedd för personer i ordinärt boende.

Målet med dagverksamhet ska vara tydligt och väl beskrivet.

6. SÄRSKILD BOENDE

Målgrupp/behov

Personer med omfattande vård- och omsorgs behov under hela dygnet som inte kan tillgodoses på annat sätt exempelvis genom hemtjänstsinsatser eller när behovet av insatser är av sådan omfattning att det är orimligt att ålägga kommunen att tillhandahålla insatser i ordinärt boende.

Riktlinjer

Den enskilde som inte klarar sin dagliga livsföring i ordinärt boende och har omfattande och varaktiga behov av insatser dygnet runt avseende tillsyn, omvårdnad och/eller vård kan beviljas särskilt boende. Hjälp i hemmet ska alltid prövas först för att på så sätt tillgodose behovet.

Plats i särskilt boende ska reserveras för personer med omfattande somatiska besvär (långtidssjuka) eller personer med demenssjukdom.

Plats kan beviljas utifrån sociala aspekter och den enskildes behov av trygghet.

Prövning om inflyttning till demensboende från eget boende bör ske på grundval av dokumenterad demensdiagnos. Prövningen ska dessutom ske utifrån en helhetssyn på den enskildes behov.

Diagnosen får inte vara styrande utan det är den enskildes vård- och omsorgsbehov som ska vara avgörande för beslut om bistånd, exempelvis innebär en demensdiagnos inte alltid att beslut om särskilt boende. Det innebär att personer med vissa demenssjukdomar, där vård i ordinärt boende inte längre är aktuellt, ska kunna beviljas plats i särskilt boende.

Beslut om plats ska inte avse namngivet boende.

I hjärtat av Värmland, längs Klarälven

Postadress

Box 13
684 21 Munkfors
kommunen@munkfors.se

Besöksadress

Smedsgatan 16
684 30 Munkfors
www.munkfors.se

Telefon

0563-54 10 00
Fax
0563-54 10 04

Bankgiro

111-8298

Org. nr.

212000-1801

Avgränsningar

Beslut om särskilt boende fattas i regel inte under den sökandes sjukhusvistelse. För att kunna bedöma och utreda vård- och omsorgsbehovet ges inledningsvis stödinsatser i hemmet alternativt korttidsboende.

Bristar i bostadens utformning är i sig inte skäl som berättigar till särskilt boende.

Den enskilde får besked om erbjudet boende enligt gällande rutiner. Den enskilde får önska specifikt särskilt boende och hänsyn tas till detta så långt det är möjligt. Önskemål om att få flytta in på ett specifikt särskilt boende omfattas inte av rättighetsprövningen. Det är viktigt att biståndshandläggaren informerar om detta vid ansökningstillfället. Det ska framgå av utredningen om ansökan avser ett specifikt boende.

Den som beviljas plats i särskilt boende bör få skälig betänketid för att kunna ta ställning till erbjudandet.

Betänketiden bör inte överstiga sju dagar efter det att konkret erbjudande om plats lämnats.

Om den enskilde erbjuds annat boende än det önskade kan den enskilde välja mellan att:

- Acceptera det erbjudna boendet.
- Tacka nej till erbjudandet och fortsätta bo hemma med beaktande av vad som kan anses vara rimlig hjälpnivå. Om den enskilde vistas på korttidsplats och tackar nej till särskilt boende måste den enskilde vänta på särskilt boende i den ordinarie bostaden. I så fall äger kommunen rätt att ompröva behovet av samtliga beviljade insatser.
- Om den enskilde tackar nej med motivering att behov inte längre föreligger, ska ärendet avslutas och ny ansökan får göras om/när behov uppstår igen.

7. KORTTIDSBOENDE

Korttidsboende är ett tidsbegränsat tillfälligt boende och komplement till det egna boendet. Denna insats kan ges regelbundet såsom avlastning, växelvård eller vid tillfälliga behov. Beslut om vistelse på korttidsboende ska alltid vara tidsbegränsat.

Målet för vistelsen ska vara tydligt och väl beskrivet.

Besök till det ordinära boendet för att kartlägga vilka insatser/anpassningar som behövs i samband med hemgång (bostadsbedömning) ska ses som rutin – ansvar kommunrehab.

Efter max tre veckors vistelse ska en uppföljning och planering för framtida insatser göras. Vid uppföljningsmötet ska samtliga medverkanden vara väl förberedda för att möjliggöra en snar hemgång.

Insatsen kan beviljas av olika skäl, som beskrivs i det följande

7.1 Avlösning

Målgrupp/behov

Den enskilde vistas på korttidsvården vid enstaka tillfällen. Målet med insatsen är avlastning av anhörig och stöd till den enskilde.

Riktlinjer

Tillfällena kan variera från några dagar till en vecka, vanligtvis några dagar.

7.2 Växelvård

Målgrupp/behov

Den enskilde vistas på korttidsvården med regelbundna perioder. Målet med insatsen är avlastning av anhörig och/eller funktionsbevarande träning och/eller stöd till den enskilde.

Riktlinjer

Perioderna kan variera mellan en till två veckor. Tiden ska inte överstiga tiden i det ordinära boendet. Beslut fattas med tidsbegränsning på högst sex månader.

I hjärtat av Värmland, längs Klarälven

Postadress

Box 13
684 21 Munkfors
kommunen@munkfors.se

Besöksadress

Smedsgatan 16
684 30 Munkfors
www.munkfors.se

Telefon

0563-54 10 00
Fax
0563-54 10 04

Bankgiro

111-8298

Org. nr.

212000-1801

7.3 Korttidsplats/ medicinsk vård och rehabiliteringsplats

Målgrupp/behov

Insatsen kan beviljas då det finns ett behov av återhämtning av krafter efter vistelse på sjukhus. Syftet är att förbättra/bibehålla aktivitetsförmåga, för att kunna leva ett självständigt liv.

Riktlinjer

Insatsen kan beviljas under en övergångsperiod om det är avgörande för att personer med omfattande omvårdnads- och tillsynsbehov ska kunna återgå till sitt hem. Plats beviljas som längst tre veckor.

Rutin

En individuellt vård och omsorgsplan ska vara upprättad inom tre dagar och följas upp regelbundet. Vårdplanering genomförs inom två veckor.

7.4 Vänteplats

Målgrupp/behov

Insatsen kan beviljas personer som väntar på plats särskilt boende, där vård- och omsorgsbehovet inte kan tillgodoses i det egna hemmet.

Riktlinjer

Insatsen kan beviljas när det finns ett stort omvårdnads- och trygghetsbehov dygnet runt som inte kan tillgodoses på annat sätt. Beslut om korttidsplats upphör när plats på särskilt boende erbjuds.

Avgränsningar

Den som vistas på korttidsboende i väntan på särskilt boende kan inte beviljas förlängd korttidsvistelse med anledning av att önskat specifikt särskilt boende inte erbjudits.

8. Biståndsbedömt Trygghetsboende enligt 5 kap § 5 tredje stycket

Ett biståndsbedömt trygghetsboende enligt 5 kap. 5 § tredje stycket SoL föreslås vara avsett för äldre människor som främst behöver stöd och hjälp i boendet och annan lättåtkomlig service. Det stöd och den hjälp och service som den enskilde i ett sådant boende kan behöva bör efter biståndsbedömning kunna erbjudas genom hemtjänstinsatser på samma sätt som vid hemtjänst i ordinärt boende. Biståndsbedömt trygghetsboende är därmed avsett för en annan målgrupp än personer som behöver service och omvårdnad dygnet runt.

Den föreslagna boendeformen bör benämnas biståndsbedömt trygghetsboende.

Målgrupp/behov

Målgruppen för biståndsbedömt trygghetsboende är äldre personer som inte längre vill bo kvar hemma men som inte är i behov av heldygnsvård. Det innebär att det får anses vara motiverat att flytta till en annan särskild boendeform om omsorgsbehoven blir så stora att det krävs heldygnsvård. Regeringen anser därför att kommunerna ska ha möjlighet att bestämma hur avtalen ska vara utformade och om man vill avtala bort besittningsrätten även i biståndsbedömt trygghetsboende.

Riktlinjer

Insatsen är för äldre personer med oro- och ensamhetsproblematik som inte är i behov av omfattande heldygnsvård. Beslut om trygghetsboende kan upphöra när plats om särskilt boende erbjuds och omsorgsbehoven blir så stora att det krävs heldygnsvård.

Avgränsningar

Kommunen ha möjlighet att bestämma hur avtalen ska vara utformade och om man vill avtala bort besittningsrätten även i biståndsbedömt trygghetsboende.

Definitioner

- Äldre: här en person över 70 år och/eller ha en funktionsvariation och är över 60år.

I hjärtat av Värmland, längs Klarälven

Postadress

Box 13
684 21 Munkfors
kommunen@munkfors.se

Besöksadress

Smedsgatan 16
684 30 Munkfors
www.munkfors.se

Telefon

0563-54 10 00
Fax
0563-54 10 04

Bankgiro

111-8298

Org. nr.

212000-1801

Ansökan

Personen som ansöker om biståndsbedömt trygghetsboende via kommunens biståndshandläggare och i samband med detta få information om vad som ingår i boendeformen och att insatser som beviljas utförs av hemtjänsten eller extern utförare vid serviceinsatser. Det är inget boende med bemanning för heldygnsvård. Hemsjukvårdsinsatser bedöms av kommunens sjuksköterska/distriktsjuksköterska och arbetsterapeut/fysioterapeut ansvarar för förskrivning av hjälpmedel, aktiverande och rehabiliterande insatser inom kommunens ansvar.

Information kring hyresavtal och besittningsrätt vid förändring av framtida behov och insatserna görs i samband med ansökan med den enskilde.

I hjärtat av Värmland, längs Klarälven

Postadress
Box 13
684 21 Munkfors
kommunen@munkfors.se

Besöksadress
Smedsgatan 16
684 30 Munkfors
www.munkfors.se

Telefon
0563-54 10 00
Fax
0563-54 10 04

Bankgiro
111-8298

Org. nr.
212000-1801

9. OMVÅRDNAD/VÅRD I LIVETS SLUTSKEDE

Målgrupp/behov

Personer som befinner sig i livets slutskede, oavsett boendeform.

Riktlinjer

Det ska vara möjligt att bo kvar i sin socialt invanda miljö även om omvårdnadsbehovet blir stort. Insatser ska ges så att bra trygghet och god säkerhet, för såväl den enskilde och anhöriga, uppnås. Om den enskilde bor i ordinärt boende och inte kan få tillräcklig vård i hemmet, ska han/hon ges företräde till korttidsplats. Korttidsplats ska erbjudas inom ett dygn.

Beslut

Beslut fattas av sjuksköterska efter samråd med läkare.

Insatserna enligt socialtjänstlagen avslutas.

10. PARBOENDE

Tillämpningsområde

Riktlinjerna gäller för särskilt boende för äldre.

enligt 5 kap. 5 § SoL. Riktlinjen gäller i de fall då endast den ena parten har biståndsbeslut om särskilt boende.

Definitioner

- Äldre: en person över 65 år.
- Medboende: den person som flyttar med till ett särskilt boende utan att själv ha beslut gällande insatsen.
- Make/sambo: könsneutralt, avser både maka och make. I lagstiftningen jämställs gifta makar med sammanboende par som stadigvarande sammanbott och har gemensamt hushåll.

Ansökan

Personen som ansöker om särskilt boende kan i samband med det också ansöka om möjlighet för medboende att flytta med. Den som redan bor i särskilt boende kan också ansöka om detta. Vid utredningen frågar biståndshandläggaren den som beviljats särskilt boende och utreder den personens vilja. Vill personen som beviljats särskilt boende sammanbo är det den personens skäliga levnadsnivå som ska prövas.

En förutsättning för makarnas fortsatta sammanboende är att de är överens om det, införstådda med vad det innebär och att boende i särskilt boende alltid är ett frivilligt val. Biståndshandläggarens uppgift är att noga utreda makarnas vilja och inställning. Om endast den ena av makarna vill sammanbo, finns det inga förutsättningar för att bifalla en sådan begäran.

I biståndsbeslutet ska det framgå att hänsyn har tagits till bestämmelsen i 4 kap 1 b § SoL om att det ingår i en skälig levnadsnivå att kunna fortsätta bo tillsammans med sin make. Det ska också framgå att beslutet kan komma att ändras om den biståndsberättigade inte längre har behov av insatsen.

Rätten till medboende i särskilt boende omfattar endast dem som uppfyller villkoren i bestämmelsen, det vill säga äldre makar och sambor som varaktigt bott ihop.

Skälen för avslag kan vara att makarna inte bedömts bo eller har bott varaktigt tillsammans eller att de inte är överens om att bo tillsammans. Vid avslag kan besluten överklagas av den som beviljats särskilt boende.

I hjärtat av Värmland, längs Klarälven

Postadress

Box 13
684 21 Munkfors
kommunen@munkfors.se

Besöksadress

Smedsgatan 16
684 30 Munkfors
www.munkfors.se

Telefon

0563-54 10 00
Fax
0563-54 10 04

Bankgiro

111-8298

Org. nr.

212000-1801

Konkret

I Munkfors finns inga större lägenheter på särskilt boende. Vid parboende erbjuds antingen boende i samma lägenhet eller i en varsin separat lägenhet.

Lägenheterna har kylskåp och diskbänk. Det finns ingen ugn men kokplatta eller trinett, vilket innebär att det inte går att tillaga fullvärdig kost. På grund av ventilation och brandskydd kan tillagning av mat inte ske i lägenheterna på särskilda boenden. Det finns möjlighet att installera kaffebryggare och/eller vattenkokare.

Information

Det är nödvändigt att den som ansöker om och erbjuds parboende ges ordentlig omfattande information före inflyttning, vilket görs av biståndshandläggare och enhetschef för aktuellt boende.

I hjärtat av Värmland, längs Klarälven

Postadress
Box 13
684 21 Munkfors
kommunen@munkfors.se

Besöksadress
Smedsgatan 16
684 30 Munkfors
www.munkfors.se

Telefon
0563-54 10 00
Fax
0563-54 10 04

Bankgiro
111-8298

Org. nr.
212000-1801